

Sijajni francoski uspehi. Avstrijci v ofenzivi.

Petainova vojska je napredovala severno Laffauxa na osem do deset kilometrov dolgi fronti tri kilometre. Ojačani Avstrijci so vzeli Lahom postojanke blizu Bovca in Tolmina.

Po pariškem poročilu so francoske čete napredovale v torek ob reki Aisni severno Laffauxa tri kilometre. Bojna fronta se je vlekla osem do deset kilometrov naprej. Število doslej zajetih vjetnikov znaša okroglo 8000 mož in 19 topov.

Vse postojanke, ki so jih Francosi vzeli v tem stujanem sunku proti nemški bojni črti, so obdržali v svojih rokah. Nemške čete se niso dosti upirale, samo njihovi topovi so govorili dokaj jezo.

Takisto obvladujejo Angleži in Francosi v Flandriji vse postojanke, ki so si jih priborili v ponedeljek severovzhodno Ypres. Tu so Nemci vpriporili več protinapadov južno gozda Houtholsta, ali niso jim posrečilo, da bi izrgali vojeno sovražniku izgubljene postojanke iz rok.

Skrupno besno obstreljevanje se nadaljuje pred Verdunom, in pod grčem 344. je izvedla vojska nemškega pretolonaslednika napad na Francoze. Sovražniku se je posrečilo zavzeti neko francosko postojanko, ki jo je pa moral po protinapadu zopet zapustiti.

Avstrijci v ofenzivi proti Lahom

Na laškem bojišču so nemške vojske ojačale avstrijsko bojno črto, in kakor vse kaže, se tamkaj obeta velika bitka na 23 milj. dolgi fronti, ki se vleče od Rombona proti jugovzhodu prek Bovca in Tolmina in dokaj točno na severne delu planote okoli Bajnske. Avstrijci, ojačeni po nemških četah, so pričeli svojo ofenzivo po silnem artiljerijskem ognju po poročilih laškega vojnega urada je nastopilo med napadom malo vreme, vsledčesar so proneboji ponekod.

Berlinski vojni urad poroča, da so Avstrijci vzeli Lahom severni del laških postojank blizu Bovca in Tolmina in dokaj točno na severne delu planote okoli Bajnske. Avstrijci, ojačeni po nemških četah, so pričeli svojo ofenzivo po silnem artiljerijskem ognju po poročilih laškega vojnega urada je nastopilo med napadom malo vreme, vsledčesar so proneboji ponekod.

Čete z ruske fronte.

Od kod so prišla nemška ojačanja, Avstrijcem na laško fronto, se zanesa se ne ve. Ali znabiti so jih poslali s severne ruske fronte, koder so se Nemci med. Dvino in ruskim zalivom umaknili na jako široki fronti. Če miso teh čet poslanih v boj na laško bojišče, pa so jih na zapadno bojišče, kjer sta vodila generala Haig in Petain napredovali prestolonaslednika v Flandriji, ob Aisni in pred Verdunom težke udarce v zadnje čase.

Cesar Viljem se je vrnil v Berlin iz Carigrada in Sofije. In sedaj poteka izravnavo zmedeno politično situacijo v Nemčiji. Državni kancelar dr. Michaelis je baje predložil cesarju svojo resignacijo.

Ruska flotila je ušla iz nemške zanjke.

Uradno nemško poročilo vojnega urada kaže, da je Rusija risko mornarico, ki so jo že smatrali za zajeto in izgubljeno.

V svojem boju so Rusi pustili oklopnico "Slavo" ki se je pogreznila in štiri druge ladje, ki so nasedle pri obali.

Na vsak način se bo rešena eskadra v finski zalivu pridružila ruski balistični floti, ki ima svoje oporišče v Kronštatu ter tako ojačila glavno rusko pomorsko moč.

Sicer pa se razvija iz ostalih poročil jako pesimistično mnenje o ruskem položaju.

V operacijah proti otokom v ruskem zalivu znaša skupni bojni plen 20,130 vjetnikov, nad sto to pov. 150 strojnih pušk in minskih metalk, prek 1200 voz, 2000 konj 30 motornih vozov, deset letal, tri državne blagajne s 365,900 rubljev in velika skladišča živil in vojnega materijala. Med vzhodnim in črnim morjem ni nobenih večjih vojaških operacij. V Macedoniji so veliki nalivi.

Ententa ima 38 milijonov, a centralni zavezniki pa samo 10 milijonov mož pod orožjem.

Neko naznanilo našega vojnega departamenta pravi, da je na ententni strani najmanj 38,000,000 pod orožjem, dočim imajo centralci samo deset milijonov bojevnikov na razpolago. K tem silam ni prišteta pomorska moč. Nemčija ima pod orožjem sedem milijonov mož, Rusija devet, Francija šest, Anglija pet, Italija tri in Združene države nad en milijon mož.

Pet nabornih razredov je določenih.

Kakor poročajo iz Washingtona, so možje in fantje, čakajoči na nabor, razdeljeni po novih odredbah, odobrenih po predsedniku Wilsonu, v pet razredov. Prvi razred bo prvi pozvan pod orožje, zatem drugi itd. Prvi razred obsega samce, od katerih ni nihče odvisen, nadalje oženjeni možje, ki ne podpirajo svojih družin, zakonci, ki so odvisni od podpore svojih žena in taki, ki se žive ob dohodkih, neodvisnih od njihovega dela. Drugi razred obsega možje z otroci, ki si že sami lahko služijo kruha ali z ženami, ki se lahko samo brez vsake težkoče preživljajo. Tretji razred obsega člane požarnih brambe, policaje, mestne ali okrožne uradnike in možje z odvisno družino. Zadnji razreda obsega tiste, ki jih na splošno izvezmajo gornje določbe.

"Čas je prišel, da ali zmagamo, ali podležemo. Nam je samo eno na izbiro. In storili smo to."

WOODROW WILSON,

predsednik-Zoruž. držav

Domoljubnost==Vdanost==Varčnost.

To vse vam nalaga dolžnost, da takoj kupite

VLADNE BONDE

za

Drugo posojilo za svobodo

Na svetu ni varnejših vrednostnic, kakor so

Liberty bonds ==== Kupite jih sedaj!

Dve nemški plenilki sta pogreznila 13 ladij.

Angleški vojni urad je javil v zadnjo soboto, da sta dve nemški plenilki napadle skupino trgovskih ladij v sredo, dne 17. oktobra v Severnem morju ter pogreznila dve angleški rušilki, ki sta spremljale tiste trgovske ladje.

Potopljene rušilke sta "Mary Rose" in "Strongbow". Poročilo pravi, da so tri trgovske ladje ušle, dočim je bilo pet norveških, tri švedske in ena danska ladja pogreznjenih v morske globočine.

Trideset Norvežanov je rešeno neka angleška patrolna ladja. Plenilki sta bile močno oboroženi ter sta si veliko prizadale, da sta odšle s pozorišča, preden so prispele angleške pomorske moči na pomoč. Zato se tudi nista brigale, da bi rešile moštvo s pogreznjenih ladij.

Admiraliteta je poročala o tem dogodku, kakor sledi:

"Dve jako hitri in močno oboroženi nemški plenilki sta napadle v Severnem morju skupino ladij med Šetlandskimi otoki in norveško obaljo v sredo. Dve angleški rušilki: "Mary Rose" s poveljnikom Charles For in "Strongbow" s poveljnikom Edward Brooke, ki sta spremljale trgovske ladje v večjo varnost, sta nemudoma napadle sovražni plenilki ter se borili, dokler se nista po kratkem in ljutem boju pogreznila.

"Njuna junaška bramba je zadržala plenilki, da so mogle uiti tri trgovske ladje.

"Vsi častniki in vse moštvo na "Mary Rose" in "Strongbow" so izgubili življenje.

Sovražnika plenilkama se je očividno posrečilo uiti pod zaščito temne noči angleškim stražarkam ob prihodu in odhodu.

Poljaki si žele grofa Tarnovskega za ministrskega predsednika poljske vlade.

Kodanj, Danska, 22. oktobra. Kakor naznanja neka brzojavka iz Lvova, so se Poljaki odločili, da postavijo bivšega avstrijskega poslanika za Združene države, grofa Tarnovskega, svojim edinim kandidatom za ministrsko predsedništvo novega kraljevstva poljskega. Kandidaturi grofa Tarnovskega so neoprostano nasprotovali Nemci. Grof se sedaj mudi v Premislu kot odposlanec poljske vlade, da pregovori vojake poljske legije, naj se vrnejo zopet v bojno službo.

Naročite se na "Slov. Novice."

Transportna ladja "Antilles" pogreznjena na poti proti domu.

Zadnji petek popoldne je dospelo v Washington tužno poročilo, da je bila ameriška prevozna ladja "Antilles" dne 17. oktobra torpedirana, nakar se je potopila, ob kateri priliki je izgubilo okoli sedemdeset ljudi svoje življenje.

Mornarični tajnik Daniels je to dal objaviti kakor sledi:

Department je prejel od podamirala Simsa poročilo, v katerem je povedano, da je bila transportna ladja "Antilles" na poti iz tuje službe torpedirana. Parnik je bil ta čas pod varstvom ameriških patrolnih ladij.

"Torpedo, ki je zadel "Antilles", ni bil viden, takisto tudi ne podmorski čoln, ki ga je izstrelil. Torpedo je priletel v strojni prostor in ladja se je nato potopila v petih minutah. Od nekako 237 oseb, ki so bile na krovu nesrečne ladje "Antilles" se jih je rešilo 160.

Vsi mornarični in armadni častniki, ki so bili tačas na ladji, so se rešili kakortudi ladjini častniki razen treh.

Zepelinke so iznova napadle London.

V petek ponoči so nemške zepelinke iznova napadle londonsko mesto. Ob tem napadu je bilo 27 oseb ubitih in 53 pa ranjenih. Uradno poročilo se glasi:

Ob zračnem napadu tekmo zadnje noči je padlo po vseh prizadetih okrožjih naslednje število človeških žrtev:

Ubityh 27, ranjenih 53. Nekaj škode je bilo napravljeno na nekaterih hišah in trgovskih skladiščih.

Izmed 27 ubityh so ubile, bombe direktno sedem oseb, ki so padle v spodnjem mestu, trinajst pa torpedo, ki je zapalil tri hiše v stanovanjskem okraju. Osem od teh zadnjih je spadalo v eno družino - mati s svojimi dojenčkom, štiri deklice in dva dečka - Ena oseba, ki je stanovala v tisti hiši, je tudi še med žrtvami.

Iz nekega vzhodnega okraja se javlja, da je tamkaj več ur križarilo sedem zepelink ter zmetalo 50 bomb. Žrtev ni bilo nikakršnih, ali poškodovana je bila ena farma in ena krčma, pa ubita dva konja na polju. Malone vse bombe so padle na odprto polje.

Reuterjev poročevalec naznanja, da je bilo v prvotni skupini, ki je letela prek Francije, 11 zepelink. Ko so bile napadene, so se razdelile na razne okraje. V Franciji ni bilo metale bomb.

Velika stavka v Arizoni je vendarle poravnana.

Delavce bakrenih rudnikov Globe Miami so pregovorili, da so se vrnili na delo. Premogarji so zadovoljni z meznim dogovorom. Na jugozapadu se vrnejo premogarski delavci na delo.

Izredna delavska preiskovalna komisija predsednika Wilsona je

javila v torek, da je stavka več kakor 5,000 bakrenih rudarjev po okraju Globe Miami v Arizoni na podlagi, ki določa da se taki slučajji ne smejo pripetiti nikoder več, poravnana.

Dosegli to, da se morajo delavci nemudoma vrniti na delo. Komisija ugotovila, pot končanju stavk po drugih bakrenih rudnikih v Arizoni ki so zadržale produkcijo nekaterih milijonov funtov vojne kovine v zadnjih štirih mesecih in povzročile deportacijo stavkarjev in druge nemire in nerednosti.

Kakor se pričakuje bo komisija, kateri načeluje tajnik Wilson iz delavskega departamenta, izravnavala še druge industrijske spore na tem svojem zapadnem potovanju, čigar prvi sad je poravnanje arizonske stavke.

Opiraje se na načelo, da je predvsem treba obnoviti kar največjo produkcijo za vojne namene je komisija pripravila poslovodje v Old Dominion, Miami, Inspiration in v International Smelter majnah pa voditelje delavske unije do tega, da so privolili v nastajajočih pritožbenih delavskih odborov za vsak rudnik.

Ker bodo odslej zastopali unijske organizacije ti odbori, si razlagajo v Washingtonu to poravnanje tako, da so s tem delodajalci pripoznali delavske unije, kar je igralo glavno vlogo v tej stavki.

Drugo važno načelo je stopilo v veljavo s tem, da so se delodajalci zavezali sodelovati v razdeljevanju pomanjkljivih delavskih moči tistim majnam, ki nujno potrebujejo delavce.

Komisija namerava obiskati sedaj bakreno okrožje Clifton-Morenci-Metcalf v Arizoni.

Premogarji so zadovoljni z novo določenimi mezdami.

Kakor se poroča iz Kansas City je bila v torek zvečer podpisana nova meznina pogodba med 35,000 premogarji po državah Arkansas, Oklahoma, Missouri in Kansas in odborom, ki je zastopal južnozapadno meddržavno zvezo premogarskih operatorjev.

Pogodbo so podpisali za delavce trije okrožni predsedniki delavske družbe "United Mine Workers of America" za gori imenovane štiri države.

Kazenski odstavek, ki je povzročil zadnjo stavko, so sprejeli v novem dogovoru v obliki, ki se nekoliko razlikuje od one v dogovoru iz Washingtona.

Po novem dogovoru glede meznih lestvice dovoljuje vlada operatorjem višjo ceno premoga, a majnariji bodo imeli priletni dobiček v znesku po 10 centov pri vsaki toni, koder je premogova žila debela, in 16 pa dve tretjini centa od vsake tone, koder je pre-

Bo v veljavi dve leti.

Določeno in dogovorjeno je, da naj ostane ta pogodba v veljavi toliko časa, dokler bo trajala vojna, ali ne sme pa obstojati dlje kakor dve leti, počenši od prihoda tega julija meseca. Pogodba vsebuje tudi določbo, ki zahteva uravnanje mezd, bržko bo sklenjen mir.

Kakor so se sporazumeli, izključuje kazenska klavzula, ki je bila na vseh konferencah o novi mezni lestvici glavni predmet razpravljanja in ki je povzročila proglašanje zadnje stavke, vsakršno avtomatično določanje kazni in glob ter določa, da se sme kaznovati premogarje in operatorje šele potem, ko preišeta in in pretrasa premogarski in operatorski komitej dotično zadevo.

Stavka, katere naj bi se bili vdeležili vsi člani delavske zveze "United Mine Workers of America" v treh okrožjih, ki so sprejela novo mezdno lestvico, je bila določena za zadnji petek zjutraj.

Odložena je bila petem zato, ker sta narodni predsednik premogarjev, John P. White in kurirni upravitelj dr. H. A. Garfield brzojavila, naj se poprej vrše se pogajanja.

Mr. Lukins je izjavil, da je po njegovem mnenju dosežen dogovor, ki bo držal. Rekel je tudi, da je zadovoljen s kazensko klavzulo v novi pogodbi, in da misli, da je dobra in sprejemljiva za obe strani.

Trinerjevo Grenko Vino priznано od pošte kot zdravilo

Ako Vas nadleguje slab tek, trajna zabasnost, pogosti glavoboli, nemirno spanje z mučno nervoznostjo, pojevanje moči itd, vzemite Trinerjev American Elixir of Bitter Wine, najbolje sredstvo zoper želodčne bolezni. In če trpite z revmatizmom, migreno, putiko, spahnenostjo, prategom, oteklina itd. poskusite Trinerjev liniment, najsigurnejša sredstvo za vse take bolezni. Trinerjeva zdravila boleče po vseh lekarnah. Nekateri poštni uradniki v New Yorku in Pensilvaniji niso sprejeli listov, ki so vsebovali reklamo Trinerjevega Grenkega vina, češ da je opojna pijača, toda iz urada glavnega poštnega oddelka v Washingtonu je prišlo poročilo, da se S.M.E. sprejemati reklama za Trinerjevo, Grenko Vino po pošti, potem listov, knjig.

Da si so cene nekoliko poskočile zaradi vojnega davka kajti izdelovatelj in prodajalec sta oba pri tem prizadeta, vendar so naše cene se postarem. Jos. Triner Manufacturing. 1333 - 1343 Ashland Ave. Chicago.

*****

V lekarnah. Cena \$1.00. Jos. Triner, izdelovalec, 1333 - 1343

"SLOVENSKE NOVICE".

List za Slovence v severozapadu Zjedinjenih
Držav.

Izhaja vsaki petek.

Izdaja
SLOVENSKO TISKOVNO DRUŠTVO
na Calumetu, Mich.

NAROČNINA ZA AMERIKO:

za celo leto	\$2.00
za pol leta	\$1.00

ZA EVROPO IN DRUGO INOZEMSTVO:

za celo leto	\$3.00 ali 15 K.
za pol leta	\$1.50 ali 8 K.

Posamezni iztisk po 5 ct.
NAZNANILA (advertisements) po dogovoru.
ROKOPISI se ne vračajo.
DOPISI brez podpisa se ne sprejmejo.
V slučaju preselitve iz jednega v drugi kraj naj se nam blagovoli naznaniti staro bivališče.
Djelo, denar in naročilnina se dopolnjuje pod naslovom:

Slovenian Publishing Co.,
211-7th Street,
Calumet, Mich.

"SLOVENIAN NEWS."

Published every Friday at Calumet, Mich. by
the "Slovenian" Publishing Co., 211 7th St.
Calumet, Mich.
The only Slovene paper in the Northwestern
part of the U. S. of America.

SUBSCRIPTION \$2.00 per year.

The best advertising medium for Michigan
Minnesota and other Western States.
Advertising rates sent on application.
Entered at the Post Office at Calumet, Mich.
as second class matter.

Telefon 6J.

THE AIM OF THE FOREIGN
LANGUAGE NEWSPAPERS
OF AMERICA.

To help preserve the ideals and
sacred traditions of this, our a-
dopted country, the United States
of America: To revere its laws
and inspire others to respect and
obey them: To strive unceasingly
to quicken the public's sense of
civic duty: In all ways to aid in
making this country greater and
better than we found it.

AMERICAN ASSOCIATION OF
FOREIGN LANGUAGE NEWS-
PAPERS.

LOUIS N. HAMMERLING, President.

CALUMET IN OKOLICA.

— Rafael je imel mlademu priš-
lecu v družini Antona in Marije
Rangusa na Yellow Jacketu; mla-
di Anton Friderik se je ustanovil
pri Frank in Margareti Pavlič na
Yellow Jacketu, dočim sta John
in Ana Jerman na Raymbantow-
nu dobila hčerko Eleonora Fran-
čiško. Častitamo!

— V soboto sta bila poročena v
slovenski cerkvi Frank X. Lerox
iz Lake Linden in Mrs. Katarina
Hensley roj. Ilenič. Nevesta je
hčerka našega rojaka — farmerja
Geo. Ileniča na Baragi. Poroki
sta prisostovala Anton Dusa in
Katar. Ilenič iz Osceole.

— V hrvatski cerkvi sv. Ivana
bila sta poročena zadnje nedelje
Mihael Karakaš iz Chisholma,
Mian, in Marija Frankovich iz
Calumeta, rojena na Novi Lipi
kraj Vinica. Novoporočenca sta
odšla zvečer na ženinov dom na
Chisholm.

— V torek večer ob 9:45 umrl
je na svojem domovanju na Water
Work čisti Mihael Butala, ki je
že tri mesece bolehal na notranji
bolezni, katera mu je naposled
pretrgala nit življenja. Previden
je bil z zakramenti za umirajoče
ter bil doma iz Grice, fara Černo-
melj, kjer se je rodil pred 53 leti.
Pred kakimi 28 leti je prišel na
Calumet, kjer je delal večinoma
za C. & H. družbo, dokler ga ni
bolezen privezala na postelj.

Poleg vdove Katarine roj. Vj-
doš zapuščila še petero otrok, od

kterih je ena omožena, drugi so pa
nahačajo na domu. Umrl bil je
član društva sv. Jožefa št. 1. S. H.
Z., katero mu je priredilo pogreb-
v petek jutro iz slovenske cerkve.
Svetila pokojniku večna luč!

— V Laurium bolnišnici je
umrla v soboto na pljučnici Josi-
pina Špehar, soproga Mike Špe-
harja iz Phoenixa, v starosti 34
let. Poleg soproga žaluje za svojo
materjo sedmero nedoraslih otrok.
Pokopana je bila v sredo na Lake
View pokopališču.

— V skaf vrele vode padel je
dveletni sinček Georgio Limona iz
Wolverine in se je tako hudo spek-
el, da je v soboto umrl v bolnišnici
na Mohawku. Pokopan je bil v
nedeljo popoldne na Lake View.

— Ali ste že kupili obveznic
dr drugega posojila svobode? Ako še
niste tega storili, pohitite, le še
danes in jutri je čas. To dolgujete
svoji domovini! Od uspeha tega
posojila je odvisen potek svetovne
vojne. Z nakupom obveznic pri-
pomorete, da se bo vojna prej
končala.

— Vsled notranje bolezni moral
se je počuti g. John Vogrin iz
Swedetowna v C. & H. bolniš-
nico. Upamo da kmalu ozdravi.

— Hudo bolna leži na svoji far-
mi na Chassel Mrs. Katarina
Špehar soproga Mike Špeharja,
ki je pred nekaj leti bival na
Calumetu na Water worku. Lomi
jo pa celem životu kroničen revma-
tizem.

— Mraz, ki vlada po bakrenem
okrožju zadnja dva tedna bo ba-
je napravil ogromne škode na polj-
skih pridelkih, katerih ljudje niso
utegnili spraviti pod streho radi
preranege zimskega vremena.
Upamo sicer, da bomo imeli še
dosti toplih dni, a kaj nam bo to
pomagalo, ako nam bo krompir
pezebel v zemlji? Ako je po celi
deželi tako kot pri nas, potem se
nam je bati še veliko večje drugin
je kot je sedaj.

— Marsikter, ki je mislil, da
si bo drugo leto, ko postane Michi-
gan "suh" preganjal žejo z doma-
čim vinom, bo razočaran. Prvič ga
letos jako malo prihaja na Calu-
met, drugič je pa tisto kar ga pri-
de ali skoro popolnoma nerabno
ali pa tako preklicano drago, da
se ga navaden človek še dotakniti
ne more. Izgleda kot da si gredo
suhachi in mokrači roko v roko, da
bi vendar Michigan napravili po-
polnoma "bone dry".

— Z današnjo številko smo za-
čeli izdajati novo povest, naslov-
ljeno "Zadnji dnevi Jeruzalema"
izpod peresa svetovnoznanege pi-
satelja iz jezuitskega reda, Spill-
mana. Živo opisujejo težavne dne-
ve pred razrušitvijo glavnega ju-
dovskega mesta je pisatelj z zgo-
dovinskimi dejstvom spojil ljube-
zensko idilo, ki preveva celo delo.
Upamo, da bomo z objavljanjem
te povesti našim cenjenim čitatel-
jem zelo ustregli.

— Prosimo cenjene rojake, da bi
nam blagohotno dali na razpolago
pisma, ki jih dobivajo od naših vo-
jakov v taboriščih v Camp Custer
Mich. in Camp Mc Arthur v Te-
xasu. Tega ali onega bi namreč
gotovo zanimalo zvedeti, kakovo
je življenje v taboriščih in kako
da se naši fantje počutijo.

— Naš mladi rojak Jos. Zubič
je bil pred kratkim operiran na
slepiču v C. & H. bolnišnici.
Sedaj smo izvedeli, da je srečno
prestal operacijo. Okreval je že
toliko, da more na sveži zrak.
Mladenič je jako prikupen in zato
vsepoposod zelo priljubljen. Mlad-
emu rojaku želimo iz srea, da bi
popolnoma ozdravel ter se spet
čvrst in zdrav zabaval v naši sre-
dini. In to se tudi skoro kmalu
zgodí, kakor se nam poroča iz ja-
ko verodostojnega vira.

— Zaradi povišanja vojnega
davka ki je zadel vse industrije in
ki ni prizanesel tudi nam smo pri-

Naznanila društev in klubov.

Naznanilo.

Odbornikom društva sv. Cirila
in Metoda J. S. K. J. se tem po-
tom naznanja da se zberejo

dne 28 Oct.

V navadni dvorani po prvi sv.
maši. Na dnevnem redu je pre-
gled tri mesečnih računov,

John Zunič, taj.

morani povišati cene vstopnin, da
nam je mogoče nadaljevati z gle-
dališčem. Upamo da nam ne bo
slavno občinstvo štelu v zlo tega
začasnega koraka. Kajti krivda ni
naša nego splošnih okoliščin ki so
sedaj nastale vse povsod, in se
nadejamo da nas ne bodejo zast-
ran tega opustili naši stari obisko-
valci v "Crown" gledališču, saj
jamčimo da bomo nudili slav. ob-
činstvu najbolše, najnovejše in
najmodernejše predstave in slike.

— Pogreb pokojne g. Emily
Bruce, ki je po dolgi mučni bole-
ni umrla v ponedeljek zjutraj, se
je vršil v sredo popoldne. Trup-
lo so odnesli iz stanevanja g. in
ge. R. H. Read, 156 Woodland
avenue ter ga pokopali na Lake
View pokopališču.

— Kakor smo izvedeli v torek,
se je ustanovila pri nas nova garaž
na družba pod imenom "Public
Garage Co." ter prevzela stare
naprave tvrdke "Calumet Garage
Co." na 410, sedma cesta. Pros-
tor in poslopje so kupili od Ed-
varda Ulsetha. Nova družba so ta-
koj poloti dela ter us-
tano v i moderno garažo garaž-
no postajo, popravilnico in pros-
tore za avtomobile. Bržko bode
pripustile okoliščine, nameravajo
popolnoma predelati poslopje, ter
ga še enkrat bolj povečati.

Neva družba bo prevzela zastop-
stvo Buick za ozemlje severno
Hancocka, ki bo obseglo tudi o-
kraj Keweenaw. Opremili bodo
delavnice in druge prostore z naj-
modernejšimi napravami in pri-
pravami.

— Finski Glee klub, sestojč iz
odličnih finskih pevcev iz Calu-
meta, Hancocka in iz drugih kra-
jev po bakreni deželi, bo prihod-
nje leto obhajal petindvajsetletni-
co svojega obstanka. Calumet fin-
ski pevski klub je dobro znan in
eden najboljših pevskih zborov v
Severni Ameriki. Klub šteje se-
daj okoli 19 članov.

— Nič ne bi bilo napačno, če bi
mogli kaj tega poročati tudi o ka-
kem slovenskem pevskem društvu
v Calumetu. In da bi to lahko stor-
ili, smo docela uverjeni, saj je
znano nam vsem, da imajo Slove-
nci izvrstna pevska grla, in da jim
je lepe pesmi glas nad vse všeč in
priljubljen. Treba je samo dobro
velje in vzajemnosti, pa bi imeli
na Calumetu slovenski pevski
zbor, ki bi se lahko kosal s finskim
in vsakim drugim.

Grozdje.

Najboljše belo New York
grodje se debi pri Gričarju cena
je letos visoka ali roba pa dobra.

Spoštovanjem
Joe Gričar.

Vsakdo naj takoj

kupi

Liberty bond!

Naročite se na
Slovenske Novice.

Zdravilo zoper kašelj.

Kedar potrebujete zdravilo zoper kašelj, te-
daj potrebujete dobrega. Nikoli se ne boste
umotili, če zahtevate dobro preiskušeno in
učinkovito zdravilo, znano kot

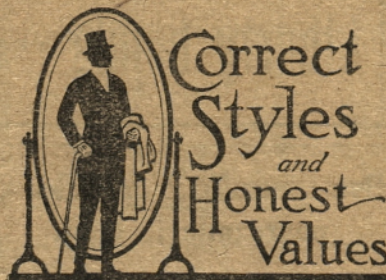
Severa's
Balsam
for Lungs

(Severov Balsam za pljuča). Ne rečite samo: "Želim nekaj za
moj kašelj." Navadite se zahtevati zdravilo po njegovem polnem
imenu, da se izognete nadomestitev. Zadnjih 37 let je Severov
Balsam za pljuča uspešno zdravil kašelj in prehlade in take bole-
zni, katerih prvi pojavi so kašelj, kot na pr. kašelj pri influenci,
vnetju sapnika, oslovskem kašlju, hripavosti in vnetju grla. Isti je
izvrsten za odrasle in otroke.
Cena 25 in 50 centov. — V lekarnah vsepoposod.

Severa's Cold and
Grip Tablets

(Severove Tablete zoper
prehlade in hriplo) so
znane, da preženejo pre-
hlad v najkrajšem času.

Severova družinska zdravila so napredaj v le-
karnah vsepoposod. Zahtevajte "Severova" ponj-
hovem polnem imenu. Če jih ne morete dobiti v
domači lekarni, naročite jih naravnost od

W. F. SEVERA CO.,
Cedar Rapids, Iowa

"European Coffee House"

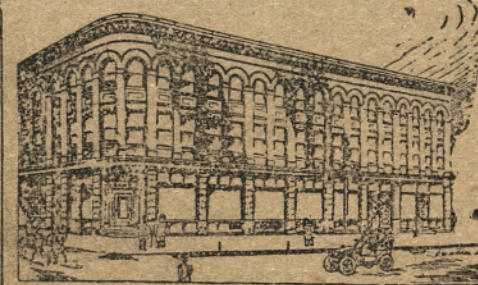
-Evropska kavarna-

Priporočam svojim gostom fino
črno kavo, raznovrstne mehke pija-
če in izvrsten lunch. Vabimo vse
gospode in gospe rojakinje, da nas
obiščejo.

Peter Majdor,
lastnik.
Calumet, osma cesta.VICTOR HERMAN,
FOTOGRAF

se priporoča Slovincem za iz-
delovanje vsakovrstnih fotografij.
nil. slik, posameznikov ali skupin

Zenitovanjske skupine
naša posebnost.
Delo ukusno, cene primerne.
Peta cesta. Calumet

CALUMET STATE BANK BUILDING

Pošiljamo denar na vse strani sveta po
dnevem kurzu.

Izberite si to banko za Vašo Banko.

URADNIKI. Thomas Hoatson Pred. Ed Ulseth, Podpred.
F. J. Koh/naas, Blagajnik
Walter Edwards, Pomožnik.

CROWN FAMILY THEATRE.

V petek in soboto:

Mary Miles Minter v Upanju
Krasna v srce segajoča slika.

Lilliau Hamilton.
Zanimiva slika v dveh ovojih.
De Bretterville & Weller
Vaudevilna slika dveh žena z umetnim
spremlevanjem na glasovir.

Drugi teden popolna pretemba
našega programa.

Sewnig-Laity,
upravitelji.

Pri prehladih

vdrgnite vrat in prsa, kakor tudi stopala
Dr. Richter-jevem

PAIN-EXPELLER

Učinkuje takoj olajšljivo in prijetno.
Jedino pravi s varstveno znamko sidra.
35c in 65c v lekarnah in naravnost od
F. A. D. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York, N. Y.

GALBRAITH & McCORMICK

Odvetnika

iztirujeta dolgove, urav-
nata zapuščine ter pre-
gledujeta lastninske li-
stine

Zastopata v vseh sodiščih

ULSETH BLOCK Calumet, Mich.

Tel. 169

Pogrebni zavod

JOHN R. RYAN

je največji na Calumetu ter do-
bro znan med Slovenci. Priporo-
ča se v slučaju potrebe, istotako
krste in ženitnine.

201 - 6. cesta Calumet Mich.

Mi priporočamo
Vinol

kot toniko za stare ljudi, o-
bele žene in blede otroke.
kronično kašljanje, za prehlade
je in bronhitis, Nepreconj-
vrednosti je pri zdravljenju sple-
ne oslabelosti, izgube debelosti
slabe krvi pri izgubi teka
sploh vselej, kadar potrebuj-
dobre tonike.

\$1.00 steklenica pri
Vastbinder & Rea
lekarnarja

Mi imamo v zalogi vsa Sever-
zdravila.

Nikola Čor

zidarski podjetnik, 401 - 8th
Elm Street. Phone 277 W.

se priporoča Slovincem in
vatom za izvršitev vseh v zidav-
stroko spadajočih del, bodisi
kamna, opeke ali cementa. Pre-
me tudi vsakovrstna tlakova
posebno občestnih hodnikov
(walks).
Dobro zadovoljivo delo jamči
pri najnižjih cenah.
Svoji k Svojemu!

AKO HOČES KADITI
dobre smodke kupi si

"WOLVERINE"
ki je izdelana iz pristnega
vanskega tobaka od
THOS. ENTEMAN
400 - Pine

Soboto popoldne ali Nedeljo

bo oče imel čas priti v naš
dio s svojo družino, da v
sliko, o kateri je toliko čas
premišljeval. Mi smo priprav-
napraviti družinske slike
like izgube časa in iz naših
cev boste izpoznali, da Vam
ko damo kaj različnega in bo-
ga od starodobnih slik.

W. E. Steckbauer
Izdovalec dobrih por-
tov. Phone 678-J.

Sveže sadje,

Mehke pijače, candy in
ne smotke.
Sveži "Ice Cream" vedno
logi.

Pridite in prepičajte se.
John Gašparov
316 - ŠESTA CESTA. Tel.

Richterjev Pain Expeller

ZADNJI DNEVI JERUZALEMA.

Zgodovinski roman.

Spisal: J. Spillman D. J.

...ki so se velikonočni praznik Kristovem rojstvu. Po ... in cestah vse tudeželo so m ... trume potnikov, ki so hiteli v ... . Posebno pot iz Jerihe ... pogorski z dolzimi ka ... namini. S'kozi njo je potovalo ... Galilejev, pa tudi judje iz ... Libanona, Damaska, An ... je so rajše umerili svojo pot ... Jordani o dolino, kakor sko ... Samarijo. Truma za ... je v zadnjih dneh po ozki ... preva hla morsk prelaz. Brez ... v pisani množicah so prihla ... meteti pešpotniki, s palico v ... roki, gruča žensk z zakruti ... , sedeče na oslih ali mu ... dolge vrste kamel in drome ... iz Sirije in Mezopotamije, ... na ponosnih konjih; potem ... pastirji, kmetje, rokodelci ... , ki so ... zapovedani obisk templja ... s trgovino, potem učitelji ... in furjeji, ki so se bahali ... pobožnostjo, stotine in ti ... , celo preseljevanje narodov!

Zadnji dan pred prazni ... je postajala pot zopet samot ... . Vendar so še vedno prihla ... , kakor da bi o pravem času še ... do svetega mesta. Zadnja ... , ki je šele pozno zjutraj za ... vrata mesta Jerihe in se ... trudila dohiti predne ... , je imela dve jezdi kameli ... in tri tovarne živali. Na ... hitrem meharju je jezdil ... Sadok iz Antiohije in njegov ... Benjamin, močan osemleten de ... . Rabi je bil lep mož v najbolj ... letih; polna črna brada mu ... blede obličje in pa ... na kraljan iz fine, bogate vol ... . Bil je učitelj postave v najsla ... judovski občini v Antiohiji ... je ob enem vodil obširno ... z najbogatejšimi izdelki ... in Hindostana. Vellkansko ... so nosile za njimi nje ... tri trgovne živali. Toda draž ... , kakor vse tkanine iz zlatnine ... bila sin Benjamin in hči ... , blaga deklica šestnajstih ... devico razcvetela. Globoko ... v obraz, je sedela s svojo ... do jlo Soro na drugem me ... , ki je lahkih nog korakal ... , kamor je držala pot ... je kamel, ki so ga najeli v ... , je mrmrajoč stopal poleg ... .

Benjamin je ves čas izpraševal ... tem in onem. Ko sta prišla ... pogorja, mu je pokazal oče v ... sivo gladino mrtvega mor ... . Deček je z veliko živahnostjo ... dogodbo o So ... in Gomori. Blisčale so se mu ... netranjega razburjenja ... Sadok je s ponosom zrl na ... , ki je že v zgodnji ... , kazal bogate darove. Duh ... .

„Ali mi znaš,“ je vprašal oče, ... , ki bi še koli ka ... Sodoma, zaslužilo. da ... deževalo ogenj in žveplo z ... .

„Kako vprašanje Benjamin!“ ... sestra z vseelim emehom. ... mesto Jeruzalem, čigar ... strehe bomo videli še da ... . Nato pa je pristavila resno ... je bil tempelj Gospodov ... sveto mesto že enkrat ... razdejano in opustoše ... . Ali ti se ne moglo to dogoditi ... ?

„Tega nas varuj Bog naših oče ... !“ zakliče rabi. „Takrat je Ju ... da prelomil zavezo in služil mali ... kom, zato ga je Bog kaznoval. Dandanes pa judovsko ljudstvo z duhovniki vred gori za čast božjo. Rimljani kaj pa, ki so si prisvo ... jili Sijon, so časte malike. Nje in ne svoje zvesto ljudstvo, bo Bog kaznoval. Nam pa bo poslal Sinu Davidovega, ki ga pričakujemo, in ki bo žezlo Judovo dvignil nad vse narode. Molite, da pride smat ... naš Odrešenik.“

„O, vsak dan molim v ta na ... men!“ zakliče Benjamin in pre ... križa roke na prsih. „V naših dneh mora priti Mesija, že je pretekel čas, ki nam ga je napovedal pre ... rok Danijel. O kako bom služil Odršeniku! Da bi le bil par let starejši in bi lahko nosil meč in ščit. Kajti Odršenik mora priti kot velik junak, ki bo pobil voj ... sko Rimljanov. Tudi jaz pojdem v boj, če sem prav mlad. Saj se je tudi deček David boril z Golija ... tom.“

„Ti misliš, da si David, in bi lahko pobil rimskega Golijata s kamnom in frčočezasmeje sestra. „Ej, kaj bi ne bila potem jaz lah ... ko druga Judita, ki bi odsekala, rimskemu Holofemu glavo s tele ... sa?“

„Ti, ki nimaš toliko poguma, da bi umorila golobico?“ se smeje deček. „Oče, kaj praviš k temu — naša Tamara Judita!“ Tako sta ljubkovala brat in ses ... tra in se veselo pogovarjala. Z ne ... ba je pripekalo sonce. Kroginkrog se je namesto palm in prijaznih gajev Jordanske dolina razprosti ... ralo skalovje in pesek in ostre če ... ri. Samo tuintam je izza skal po ... gledoval samotni hrastov grm ali bodeči kaktus. Spodaj nekje je šumela tenka nit potoka skozi pe ... sek, sicer pa je bilo vse tiho, no ... benega vetra, nobenega znaka živ ... ljenja v pusti puščavi.

Šele proti večeru so naši potni ... ki prispeli do neke skale, odko ... der se je videla Oljska gora,

„Kajne, oče, to je šele Oljska gora?“ zakliče deček. „Ali bomo mogli videti še danes sveto mesto? Glej, sonce že zahaja, gora pa je še tako daleč.“

„Prav imaš, moj sin. To je Oljska gora in šele raz njen vrh bomo videli strehe Jeruzalema. Pa še zdaj nismo v Betaniji, in ne pri ... vodnjaku v dolini. Obed, Gospod ti odpusti tvojo zaniknost — da nes še ne pridemo v Jeruzalem!“

Zadnje besede so merile na pri ... ganjača kamel, ki je leno stopical poleg meharjev. Bil je močan mož z gosto brado in prečnim po ... gledom. Zaničljiv smeh mu je obkrožal široka usta, in predno je odgovoril, je poškilil proti grmu tamarisk, ki so onstran potoka zagrinjale vhod v stranski prelaz, nato je rekel: „Resnico govore ust ... nice mojega gospoda. Težko bomo še podnevi dosegli mesto Sijon. Toda v dolini pri vodnjaku stoji gostilna (kan), kjer bodo živali našle hlev in gospod z družino gos ... to ljubno streho.“

„V samotnem kanu pri vodnja ... ku bomo prenočili, v Jerihi pa so nam rekli, da je ves kraj nevaren vsled roparskih tolpe, ki jih vodi Ben Giora! Ali bi ne mogli priti vsaj do Betanije?“ zakliče rabi Sadok nejevoljno. Njegova hči pa, ki je sedela doslej molče v sedlu, pravi po grško, misleč, da je pri ... ganjača ne razume: „Oče, ne zau ... raj temu človeku! Nalašč se je med petjo obotavljal in zapravljal dragoceni čas, da bi nas ločil od večjih karavan, ki so zdaj že goto ... vo dosegle vrata jeruzalemska. Jezdiva midva naprej! Glej, sko ...

da je naše pivo naj ... zdraveje in najčisteje. Če ste trudni in izmučeni pijte kozarec ali dva našega piva in počutili se bodeite prijetno in lahko. Naročite si ga zaboj na dom takoj. Imejte ga vedno na rokil

Calumet Brew. Co.

Pine St. Tel. 274 - Chas. Shenk, manager.

HALO BILL! KAM GRES? V "Barrett's Bee" Vogal šeste in Portland ceste Tel. 551 M. Red Jacket.

Jesen je tukaj.

In čas prihaja za oskrbitev obleke in velike suknje, za vsaki dan mrzleje vreme. Moder mož ne čaka zadnjega trenutka nego se preskrbi začasno. Pri nas imamo lepo zbirko Jesenskih in Zimskih vzorcev. Pridite in ogledajte si jih. Postrežbo in cene Vam jamčimo v zadovolnost. Staroznani Vaš

TONY GREGORICH. 315 Sesta cesta, Calumet.

NAGROBNI SPOMENIKI

iz marmorja in granita dobe se po zmernih cenah pri

E. P. Murphy

Calumet Granite & Marble Works 400 Oak St.

Tel. 678 W. Calumet, Mich

vidov, in mnogi ga smatrajo za ob ... ljubljene Gospoda, ki pride, da poviša svoj narod in v prah potepi njegove sovražnike.“

Z začudenjem je poslušal rab Sadok ta govor iz ust moža, ki se mu je ponudil kot navadni pogan ... je kamel in čegar raztrgana obleč ka in surovo obnašanje se je popolnoma prilagalo njegovemu opravi ... lu. V tem trenutku pa se je Obed popolnoma izpremenil. Njegovoma na postava se je vzravnala pokonci: njegovo oko, ki je doslej leno in le napol odprto gledalo v svet, se je zabliščalo v skrivnostnem ognju z roko je zagrabil za križ, botalu podoben nož, ki mu je tičal za pasom. Zažvižgal je na poseben način in se vrgel kakor blisk na nič slutečega rabi. Potegnil ga je z živali nastavlil mu nož na grlo in zaklical: „Tebe je starejšinstvo naših bratov zaznamovalo kot sovražnika ljudstva — umri!“

Toda v istem trenutku, ko je Obed rabiju porinil nož v goltanec, ga je udaril nekdo zadaj na tilnik, da se je krvaveč zvrnil čez svojo žrtev. Benjamin, junaški rabijski sin, ga je udaril. Precej, ko je poganjača videl skočiti proti očetu, je sam skočil z meharja, zgrabil z obema rokama oster kamen s poti in udaril z njim po morilčevi glavi.

„Oče, oče, ali še živiš?“ je klica deček in skušal potegniti omarjel nega sovražnika raz težko ranjeno očetovo truplo: „Oče umira! Tamara! Tamara! Pomagaj, oče bo izkvravel!“ (Dalje prihajajo.)

Naročite se na "Slov. Novice."

Denar

vložite na obresti

PRVO NARODNO BANKO V CALUMETU.

Prihranite vedno vsaj nekaj vašega zaslužka ter ga naložite tam, kjer ga zamorete dobiti, kadar ga potrebujete. Vložiti zamorete vsako vsoto od ENEGA DOLARJA naprej.

Za hranilne vloge plačamo obresti

PO TRI OD STO.

Drago nam bo vedno biti vam na uslugo.

Prva narodna banka v Calumetu.

"STORITE TO Z ELEKTRIKO."

PREJ ALI KASNEJE

si bode hoteli nakupiti

Električni likalnik.

NE BI BILO TO DOBRO SEDAJ?

Ugodni plačilni pogoji na zahtevo.

Houghton County Electric Light Co

William Fisher,

MIROVNI SODNIK IN JAVNI NOTAR

priporoča Slovencem i Hrvatom za oskrbovanje pravnih poslov, Uraduje v Herwan block na 5. cesti.

MEHKE NEOPOJNE PIJAČE.

Najbolje vrste, vedno sveže izdelujemo pri nas.

F. M. Kinsman, Bottling Works.

Tovarna 812 Portland St.

Phone 787

Vaša Patrijotična Dolžnost Je,

Da nemudoma Kupite

LIBERTY BOND.

Houghton Nat'l Bank

Houghton,

Michigan.

MOŽ SIMONE.

Francoski spisal CHAM'OL.
Preložil V. LEVSTIK.

"In — ali se vam mudi — naza na Francosko?"

"Priznavam."

"Torej nima pomena, podaljševati položaj, ki je neroden .. za vsakogar."

"Nikakega pomena. Toda marsikaj nam bo še delalo napotje."

"Kaj neki?"

"Treba je dispenzov ... večjih dispenzov ... za mešan zakon ... med krvnimi sorodniki."

"Poskrbela sem zanje."

"In naposled ... bale."

"Naročila sem tukaj, česar je bilo treba. Kar se tiče ostalega, bo Simona počakala, dokler njena mati ne ozdravi, da bo mogla sama vse nadzorovati."

"Vi mislite na vse?" je dejal gospod d'Avron, ganjen nad rahločurnostjo, s katero je svakinja že vnaprej razumevala vse težave njegov ega položaja in mislila, kako jim odpomoči.

Bila je očitno izborna in velikodušna ženska, in očitno si je, da jo je toliko časa napačno sodil. Ostali so v Londonu še več dni, ki jih je gospod d'Avron porabil v to, da si je ogledal spomenike, lady Eleanor pa, da je vlačila Simono v prodajavnice, k šiviljam in k založnikom vsake vrste.

Ti potje so delali deklici le nepopisen, mučen in omamen napor, tako da se je vpraševala, kako se more lady Eleanor držati pokoncu.

"Shujšala si, slabo izgledaš," je naposled opazil gospod d'Avron.

"V Erlingtonu si bo odpočila," je dejala lady Eleanor z ljubeznivo skrbjo.

"Tudi meni se mudi tjakaj," je rekel gospod d'Avron. "Jutri se vrnem, kaj ne? Danes popoldne si moram iti ogledat Tower."

Šel je gledat Tower in se vrnil silno ganjen od tragičnih spominov na Ano Beelyn in Edvardove otroke.

Drugi dan je bil ves vnet nad potovanjem: mračno vreme mu ni delalo skrbi. Poleti je morala biti ta pokrajina zelo vesela ...

Posetva, ki so se širila ekrog gradu v nedogled, in grandiozna veličastnost Erlingtona ga je očarala docela, in zresnil se je prvič šele takrat, ko je zagledal Riharda pred seboj.

Ker si je tako preganjal to vznemirljivo misel, je bil malodane že pozabil nazgodo svojega bodočega zeta, in pogled na njegovo črno krinko ga je navdal z zelo neprijetnim čustvom. Najmanj celo uro je bil molčeč in zamišljen, nato pa se je odločil in začel gledati na Riharda z naraščajočo simpatijo.

"Vrli dečko," je izjavil, ko je zvečer na samem s Simonom prereševal svoje vtiske. "In čisto našega plemena je! V njem nahajam zopet vso razboritost, nežnost in finost svojega ubogega brata. Bil bi prekrasen mož ... Skoda, škoda, da ima tisto grdo reč na obrazu!"

Sklonil se je bliže k Simoni.

"Povej mi vendar," je vprašal nemirno, "kaj skriva pod njo?"

"Nisem videla," je odgovorila Simona lakonično.

"Nisi videla? Res da ne? ... In ga jemlješ? ..."

Gospod d'Avron je debelo pogledal. Nato je našel ugoden razlog.

"To je zelo lepo!" je dejal s pripricljanim. "To je čin poguma in razuma, kakoršnega bi bila zmožna redkokatera ženska. Hotela si se ga najprej privaditi in se prikleniti nanj, da mu boš, mogla kasneje laglje izpregledati, kar bi te bilo v prvem trenutku nemara oplašilo. Jaz pa nisem navezan na

takšno previdnost in hočem predvsem da ga vidim."

In to ravno je Simona želela tega je čakala s tisto trdovratnostjo nade, ki je vkoreninjena v našem srečnem do poslednjega utripa. Ko je zopet zagledala Riharda, je zočutila, kako se je v nji iznova rodila nepremagljiva mržnja do njega, še silnejša, nego prej. Da je ni pokazala, temveč se je brez očitnega odpora podvrgla nežnemu in radostnemu sprejemu zaročenca, je morala porabiti svoje poslednje moči in jih napeti do skrajnosti.

Ena nada ji je še preostajala. Gospod d'Avron, ki se mu je od daleč zdelo vse sprejemljivo, bi se razodel njegovi očeni. In naposled bo na vsak način vsaj vedela, pri čem da je, in konec bo te goreče, željne in žalostne radovednosti, ki jo neprenehoma muči.

"Ali ste ga videli?" je vprašala očeta, kakor hitro ga je zagledala drugi dan.

"Ne še. To jutro sva z oskrbnikom ogledovala konjarno. Čudovito! Ne vem, kako da se ne zanimam za takšne stvari."

Zvečer je Simona ponovila svoje vprašanje in gospod d'Avron je odgovoril istotako.

"Se ne! Peljali so me v cvetličnjake. Tako tepega, kakor so ti cvetličnjaki, še nisem videl ničesar!"

Ko ga je zopet vprašala, je moral priznati:

"Sivar je zelo delikatna. Najbolje bi bilo, da se Rihard sam od sebe podvrže tej nalogi, a brez nvoa niti ne misli na to. On je pregaltan človek."

Rihard ni mislil na to in čez nekaj dni je izjavil gospod d'Avron s silno potrptostjo:

"Kaj hočeš! Ubogi fant mi na vse načine dokazuje svojo vdanost; tako se vede proti meni, kakor da sem njegov rodni oče, tebe pa obožuje. Ne moreš si misliti, kako lepo in ganljivo mi govori. Sree mi ne da, da bi mu povzročil tako hudo muko. Ljudje so tako rahlečutni v podobnih stvareh."

"Toda, kaj bo sicer?"

"Med stariši in otroci so take stvari laglje. Obrnil se bom do njegove matere, samo počakati je treba, da se ponudi prilika. Tvoja teta je sicer gotovo zelo dobro ženska, a vselej ni lahko govoriti z njo."

Vzdihnil je. Lady Eleanor je imela do njega izmed vseh največ vpliva, bodisi zbog različnosti nju ni znajče, bodisi zaradi uslug, ki mu jih je bila storila ali mu jih je šele imela storiti, in Simona se ni brez mučnega ponižanja zavedala boječe odvisnosti, v katero je bil oče zašel.

Naposled pa je vendarle tvegala. Dispenzi so bili prišli in lady Eleanor je govorila o tem, da se poroko praznuje čez štirinajst dni.

"Rekla mi je, da naj se pridem pomenit z njo na samem: izprosil bom to stvar," je dejal hčer in odšel z odločnim obrazom.

Simona je bila zrla že na toliko mučnih vprašanj, da ni imela več moči, da bi se vznemirjala. Brez prevelike nestrpnosti je dočakala očeta, ki se je vrnil šele čez par ur.

Bil je videti precej potr.

"V kakšno neprevidnost si me zapeljala!" je vzkliknil zlovoljno.

"Raznotako sem imel s tvojo teto strašen prizor; očitanja in podtikanja brez konca in kraja, čez vsako mejo in mero!"

Ob samem spominu je prebledel od groze in dodal ježno:

"Takšne reči mi nakopavaš! Da ti si kriva vsega. Ali je že kdaj živ človek slišal, da bi dekle sprejelo zaročenca pod takšnimi pogoji? Zdaj se pogodita sama med seboj! Nisi naju vprašala za svet predno si storila odločivni korak, torej me ta zadeva ne briga."

Večkrat je prekoračil sobo in dejal nato, pol ogorčen, pol z ob-

čudovanjem;

"Tvoja teta je strašna ženska. Takšno ti zabrusti v obraz, da bi v tla pred njo zlezal. — 'Ako niste dovolj pončeni,' mi je dejala 'zakaj se je vaša hči zavezala in zakaj ste odobrili to njeno obljubo? Vaša zahteva, opravičena, ako bi jo bili stavili od kraja, bi bila sedaj čin navadnegasuma in nezaupnosti proti nama. In zatem, kaj bi vam zdaj pomagalo, da vidite Riharda! Ko smo enkrat tako daleč, bo postal vaš zet, bodisi kakoršen koli. Ničesar ne morete več izpremeniti. — In bogme, prav ima Predaleč sva se podala, da bi mogla nazaj! Kedar je vino nalito ga je treba izpiti!'"

Njemu, ki ni bil namenjen, da izprazni kelih, se je zdela njegova grenkoba neznosna. Toda videti je moral v Simoninem obrazu nekaj, kar ga je osupnilo, kajti postal je prijaznejši in dodal:

"Na vse zadnje, revica moja, si nisem jaz izmislil tega zakona, niti te nisem silil vanj, to pravico mi lahko pustiš. Stiti še dalje v tvojo teto ali poizkušati kak korak nasproti Rihardu samemu, bi se reklo razdirati zaročo. Eleanor mi je to jasno namignila. Ali bi ti ne bilo žal tega razdora? Pomisli da spridčo našega položaja ne najdeš nikdar več tako lepe partije. ... ah, morda sploh nobene partije več! Pripravljen sem za svojo osebo, da storim tvojo voljo. Premisli dobro. Ubogaj svojo vest ... in pred vsem, ne misli na nas ostale. Nevredno bi bilo za nas, da bi imeli pred očmi kaj drugega, nego tvojo korist."

Sihl se je, da bi pozabil v tem trenutku štempljane listke, ki so preplavljali njegovo hišo, tolpo eksekutorjev, ki je plesala okrog njega fantastično sarabando in velike tepake na oglih, ki so naznanjali, da je uničen in da bo njegova hiša kmalu v rokah tajcev, on pa pojde z ženo in tremi otroci po svetu, za srečo, ali boljše rečeno, nesrečo, kakor bo nanesta usoda. In tistih tristošest fran-

kov, ki mu jih je posodila lady Eleanor! Kako naj jih vrne?

Simona je zrla nanj in uganila njegove misli.

"Prav imate," je rekla počasi. "Teta ima prav. Vsi imajo prav. Ničesar ne zahtevam več. Treba je, da se vdam v to možnost in vda ti se hočem."

"Rada?"

"Da, rada."

Ta beseda jo je spekla, ko je šla prek njenih ustnic. Toda, ali ni bilo pravično, da njeno mučništvo osreči vsaj nekoga pod soncem, s popolno, nekrajsano srečo, brez očitkov-nemirne vesti?

Če jo je objel s podvojeno nežnostjo in dejal: z zopet stari optimist, kakor vedno.

"Ali naj ti povem, kaj si mislim! Ti Angleži so tako originalni! Kdo ve, če Rihard ni hotel le poizkusiti tvoje ljubezni, če naposled vse te obsesti niso zgolj koketnost, da se pokaže nato mnogo lepši, nego si si ga predstavljala, — morebiti sploh nepopačen! To bi bilo idealno, kajti, ako želiš imeti dobrega moža, boljsega gotovo ne najdeš."

Z ganjenim glasom je nadaljeval:

"Tvoja teta mi je ravno kar pokazala pogodbo. Bolj plemenit in velikodušen ne more biti nihče: ne le, da ti Rihard zapisuje velikansko doto, temveč tudi ..."

Simona ga je prekinila:

"Ne maram slišati!"

Ta Rihardova radodarnost ji je bila zopna, kakor bi jo vse, kar je dodajal k ceni, za katero jo je bil kupil, spravljalo še bolj v njegovo posest. Bogate darove, s katerimi jo je obsipal, ji je bilo mučnejše sprejemati, nego žalitve; toliko, da jih je pogledala in se zahvaljevala zanje. Nekega dne ji je izročil v kuvertu vsoto, namenjeno ubožcem. Ona, ki je nekda-

Gremo do skrajne meje pri
VERTIN BROS. & CO.

Mi ne vemo sicer kako mislite o oblekah, ali nas zadovoljajo samo dovršene obleke in mi gremo v tem do skrajne meje, samo da jih dobimo.

Dokazuje to enostavno, da je ona trgovina, ki prodaja

Sincerity Clothes

zanesljiva,

Obleke od \$13.50 do \$32.50

Vrhne suknje od \$13.50 do \$32.50

VERTIN BROS. & CO.

Previdne gospodinje

Imajo doma vedno eno steklenico

Dr. Richterjevega

PAIN-EXPELLER

Zanesljivo sredstvo za vtrganje pri revmatičnih bolečinah, prehladu, zavstavljenju itd.

Jedino pravi s varstveno znamko sidra.

Šte. in čte v lekarnah in naravnost od

F. AD. RICHTER & CO.

74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Svojim cenjenim gostom

in odjemalcem naznanjam, da sedaj začel točiti fino

lahko kalifornijsko vino

lastnega lanijskega pridelka po navadnih cenah ter vabim ugodno vse prijatelje pristne domače vinske kapljice, da se pridejo preprčat

Mihael Klobučar.

115-7. cesta.

Calumet.

Najbolja zavarovalnica proti požaru je
Finska vzajemna
zavarovalnica

v Calumet, Mich.

Ta zavarovalnica vam nudi največje ugodnosti. Prečitate sledeče stanje družbe, due 31. decembra 1915:

Imajitelji zavarovalnih police 3.077
Zavarovalnina \$3.161,486.44
Izplačane požarne škode \$125,577.18
Izplačane dividende članom \$253,323.08
Gotovina \$156,911.98

DIREKTORJI:

Henry A. Kitti, predsednik. Oscar Keckonen, podpreds. John Waatt, tajnik. O. K. Sorsen, podtajnik. Jacob Uitti, blagajnik. Albert Tapani, pom. blagajnik. I. W. Frimodig, glavni upravitel. Mat. Lohela in William Johnson, odbornika.

tako ljubila reveže, niti ni hotela na ta način opravljati del usmiljenja in je poslala kuvert očetu Arnoldu. Nasproti novim sorodnikom je Rihard dan za dnevom pomnoževal radodarnost; pozabil ni nikogar: Georgeju in Madeleini je poposiljal zabojčke z igračami, ki bi bile očarale majhnega prince obsipal je gospo d'Avron z ljubeznivimi pozornostmi in je gotovo podal že tudi stvarnejše dokaze svoje vdanosti, kajti zdelo se je, da se je gospodu d'Avron povrnila vsa njegova prejšnja veselost. Nedvomno je hotel na vse načine pokazati zaročeni ugodnosti sklenjene kupčije, in te dobrote so se zdle Simonu tem bolj poniževalne čim ni mogla čutiti do njih niti najmanjše hvaležnosti. Saj se je bližal trenutek, ko jih je imela paplačati vse!

(Dalje prihodnjič.)

IPJTE PARK IN ELITE PIVO.

Razširjanje naše trgovine

po celi Ameriki dokazuje nam, da prodajamo najboljše tekočine po primernih cenah. V dokaz temu vedno naraščajoče število naših odjemnikov.

Ni vam treba iti drugam, pri nas dobite pristni kranjski brinovec, slivovec, Baraga grenko vino in vse drugo, kar želite v tej vrsti.

Pišite, ko naročate, slovensko.

SLOVENIAN LIQUOR CO.,

JOLIET, ILLINOIS.

Ali ste že zavarovani proti ognju?

Ce ne, storite to takoj. Ne odlašajte!

Ako se preselite, naznanite to takoj agentu ali v našem uradu.

S. C. Chynoweth Insurance Agency

Valerji iz gumija, posebne vrste. Garantiran za tri letno družinsko rabo. Kolesje zaprto za prepreči olju za mazat da ne pride do gumija. Nargen je iz najboljšega trdega lesa, v naravni barvi.

Imamo v zalogi raznih družih zvižalnikov, katere zato priporočamo ker vemo da Vas zadovoljijo. 5% ako kupite za gotovo.

KECKONEN HARDWARE CO.

Telefon: 163.

Peta cesta,

Calumet, Mich.

ROJAKI!

Ali ste že kedaj poskusili

"PARK PIVO?"

Vprašajte izvedence in oni Vam bodo potrdili, da je PARKOVO

"ELITE PIVO"

najbolje in najokusneje.

Prepričajte se sami! Dajte nam naročilo!

Park Brewing Co.

CALUMET, MICH. Poleg Godfrey skladišča.

TELEFON 221-PI.

PODP. DRUŽBA.

Vstanovljena 3. marca 1915
na Calumet, Mich.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: John Spreitzer, 218 Oak St. ... Calumet, Mich.
Podpreds.: John Gazvoda, 509 Tam. St. ... Laurium,
Tajnik: Math F. Kobe, 420 7th St. ... Calumet,
II. taj.: Jos. W. Schneller 2645 Union St. Calumet,
Blagajnik: Jos. Scheringer, 808 Oak St. ... Calumet,
Duhovni vodja: Rev. L. Klopčič, ... Calumet, "

NADZORNIKI:

Mihael Klobuchar, 115 7th St. ... Calumet, Mich.
John D. Puhek, 2140 Log St. ... " "
Jos R. Sedlar, 577 Cedar St. ... " "

POROTNI ODBOR.

John Sustarsich, 420 Osceola St. Laurium, Mich.
Jacob Wertin, 221 Allonez St. Florida Loc. " "
Jos. Vardjan, Dollar Bay, Michigan.

VSA pisma tikajoča se uradnega poslovanja pošiljajo naj se na
glavnega tajnika družbe.

VSE denarne posiljitve pa na blagajnika družbe.

VSAKA katoliška družina naj skrbi, da so njeni udje, člani
Katoliške Podporne Družbe, katera bode zanje bratovsko skrbela
ob času nesreče, poškodbe ali bolezni. Natančnejša pojasnila se
dobijo vsaki čas od glavnega tajnika.

Družbino glasilo so "Slov. Novice."

Rimski kapitalizem-sred- njeveški fevdalizem.

Spisal A. P.
(Konec)

Nova doba v gospodarskem fev-
dalizmu nastopi z XII. in XIII.
stoletjem, ki je čas fevdalizma v
mehkejši obliki.

Politični fevdalizem je se v pol-
ni moči, a vendar se pozna, da po-
sejuje vsled nastopa mest. Cer-
kev je razvila svoje socialne sile.
doh solidarnosti in najlepše vza-
jemnosti prešinja evropsko druž-
bo, ko zatre v sebi barbarskega
doba ter ogledi sebične rimske
nazore, pod katerimi so v prej-
šnji časih še trpeli nižji sloji. Z
ogledom in dejanjem deluje v so-
cialnem oziru nesteto samostanov
in ne zastoj. Krščanske ideje pre-
krajajo družbo, kolikor je sploh
mogoče: ogačinji se zavedajo svo-
jih dolžnosti, ki jih imajo do pod-
ložnikov. V pokrajih so še veči-
noma kraljeva, cerkvena in ple-
niška posestva in kmečki prebi-
valstvo živi še v podložništvu, to-
da lahko bi rekli, da so jim pravi-
ce ravnotoliko prikrajšane, da jim
niso v kvar. Če bi imela popolno
gospodarsko svobodo, bi bilo več
kmečk, nego koristi. Dolžnosti gos-
podarja in podložnika so bile na-
tako določene in kmetje se ve-
krat z vso smelostjo pritožujejo
pri sodiščih, če jim kaj ni všeč.

Da se je razmerje gospodarja
in podložnika začelo rahljati v pri-
log podložniku, a temu so pripo-
mogla mesta, križarske vojne, ra-
stjoče denarno gospodarstvo in os-
voboditve pod vplivom Cerkve.

Po križarskih vojskah se je
kmetu zboljšalo stanje, ker je
skupen boj plemiča in kmeta za
vzdržene verske ideala precej po-
ravnal socialno razliko med njima.
Po teh vojskah se je pa kmečko
prebivalstvo tudi precej zredčilo.
Zemlja je bila neobdelana in če je
hotel dobiti graščak delavcev ali
podložnikov, je moral postaviti
ugodne pogoje.

Največjega pomena za družabno
razmere so pa bila mesta. Z mesti
se je zboljšalo kmečko stanje, z
mesti sta se pa dvigali tudi obrt
in trgovina. Podlago so dali
mestom samostani, škofijijski
celoži in kraji kjer je bival kak
knez. Na teh krajih so se ljudje
najgostejše naselili in tu se je
najbolj dvigala kultura. Prvotno
je bilo v vsakem mestu eden ali
več gosposkih dvorov (samostanov,
škofij), ki so vladali nad meščani
v razmerju fevdalizma. Meščani
bodoši kmetje ali rokodelci, so
imeli posestva ter dajali desetino

v grad.

Blagostanje in večja prostost,
ki so jo dosegla mesta v kratkem
času, sta micala podložnika, ki je
moral advisno od graščaka delati
in njemu dajati desetino. Začeli
so vohajati svojim gospodarjem ter
hiteli v mesto. Graščak je podlož-
nika seveda zahteval nazaj, toda
mesta so kmalu zadobila pravico,
da podložnik, ki je leto in dan v
mestu, zadobi prostost ter meščan-
sko pravico. Predpravice so mesta
prejela največ radi tega, da so se
lažje razvijala in večala. Ko so se
mesta utrdila, so pa zamogla tudi
brez predpravice braniti podložnika
če ga je gospodar zahteval nazaj.
Po navadi so vedno zmagala s
svojo močno branbo, sestojajo iz
svobodoljubnih meščanov.

Preje samostojni mali kmetje
niso imeli nikjer prostora, ker so
bila povsod posestva veleposestni-
kov. Prej ali slej so prišli pod oblast
graščaka ali kakega drugega svet-
nega in cerkvenega gospodarja.
Zdaj so postala mesta nekako za-
vetišče nižjim slojem, ki so dobi-
li v mestu udobno življenje, bodisi
kot rokodelci ali delavci. Blagos-
tanje mest je vplivalo na kmečko
prebivalstvo. Število poljskih de-
lavcev se vsled mest krči in kdo
drug ima škodo kakor graščak, ki
ne dobi delavcev, da bi mu obde-
lovali zemljo. Če je hotel, da se
mu število podložnikov, delavcev
in najemnikov zopet poveča in če
ni hotel da se mu še ostalo podlož-
ništvo odtegne, je moral stanje
podložnikov precej zboljšati, pri-
bližno toliko, da je postalo vspo-
redno s stanjem mestnega prebi-
valstva.

Ne smemo prezreti v tej dobi
tudi dejstva, da se je zemlja pod-
ražila. Tudi to je bila dobra stran
za podložnike, živčje v fevdalnem
razmerju. V prejšnji dobi se je
desetina določila sorazmerno s ce-
no zemljišča, ki ga je podložnik
obdelaval. Dačim je pa desetina v
IX. stoletju dosegla neko stalno
višino ter ostala v tej višini z ma-
limi izpremembami tudi poznejša
stoletja, so se pa cene zemljišču
višale. Če je torej veljalo posestvo
v X. stoletju 500 kron, je cena is-
tega posestva peskočila n. pr. v
XIII. na 2000 kron. Desetina je
bila v obeh slučajih enaka, kar je
bilo samo na sebi enako breme. v
primeri s ceno zemljišča v X. sto-
letju in v XIII. stoletju je pa po-
menila precejšno olajšavo.

K povzdigi poljedelskega prebi-
valstva je slednjič precej pripo-
mogla olajšava pri osvoboditvah.
Že praje sem omenil, da se Cerkve
ni zadovoljila s trdim fevdalnim

razmerjem, ki se je izetimi na
veleposestvih, temveč ga je takore-
koč samo tolerirala. S svojim
nazki je neprenehoma vplivala na
gospodarje, rahljala podložniško
razmerje do gospodarjev ter na ta
način lajšala pravno osvoboditev
izpod podložniškega jarma. Povo-
dom križarskih vojsk je veljaloi
načelo da je vsak podložnik prost,
kdor se udeleži vojske. Podložni-
kom je bilo tudi možno se odkupiti
ter ustanoviti lastno, samostojno
domačijo. Večkrat so pa svetni gos-
podarji sami osvobodili celo
množico podložnikov na enkrat.

Družabno življenje srednjeveš-
kega fevdalizma se lepo zreali v
raznih pravih, ki so se sčasoma
uveljavila v javnosti. Poleg
kanoničnega prava sta v Nemčiji
dosegla visoko spoštovanje saško
in svabsko pravo. Poleg teh treh
je imela še vsaka dežela svoje pr-
vo ki je bilo prilagojeno krajev-
nim razmeram.

Germansko in kanonično pravo
sta sčasoma popolnoma izpodrinila
oziroma se otrsela rimskih nazor-
ov.

Pojmovala sta lastnino, delo,
obrestovanje, itd. popolnoma v
nasprotju z Rimljani. Krščansko-
pravo je narodom vedno pozivljalo
idejo solidarnosti in enote človeš-
kega rodu, začasnega bivanja
na zemlji in njegovega nadzemel-
skega cilja. Dosledno tem idejam
je bilo v pravi izraženo naziranje
da je zemlja skupna last in da sta
gospodar in podložnik le začasna
upravljata na nji. Saško pravo pr-
avi o postanku zasebne lastnine:
Če hočemo po pravici reči, ima
privatna lastnina svoj izvor v
sili, ječi in krivični oblasti, ki se
je vpeljala v navado in se hoče
obdržati kot pravo. Temelj in
pravi razlog lasti ni bila torej
fizična oblast nad njo, temveč
npravno gospodstvo. Npravno gos-
podstvo pa le kot sredstvo v dos-
ego npravnih ciljev.

Proti oduštvu se je najstrožje
postopalo. Po krščansko-german-
skem p r a v u se je že
smatralo za oduštvu, če je upnik
vzel od dolžnika najmanjšo stvar
samo radi posojila. Kanonično
prvo izrečno prepoveduje. vzeti
obresti od onega, ki je vzel na
posodo iz potrebe. Dovoljen je bil
samo eden način posojila da je
kdo posodil na posestvo drugega,
ki ga pa ni smel nikdar zarubiti.

Najočividnejše pa se kaže razlika
med rimskim in krščanskim prav-
om v pojmovanju dela. Po rim-
skem pravu je vzrok lastnine po-
sest, po krščanskem pa delo. Zato
je pa v srednjem veku kmalu
izgubil pravico do zemlje tisti, ki
je ni hotel obdelavati. Združitev
zemlje in dela v eni osebi je točka,
okoli katere se vrti vse gospodar-
sko življenje srednjega veka. Fev-
dalno razmerje, t. j. gospodarska
odvisnost enega od drugega te toč-
ke ni strlo, ker je posvetil podlož-
nik svoje delo zemlji, ki jo je
smatral za svojo lastnino. Odtod
dejstvo, da srednji vek ni doba po-
sestnikov in nemanjčev, temveč
doba večjih ali manjših, neodvis-
nih ali odvisnih posestnikov, doba
najmočnejšega srednjega stanu,
ki združuje v eni osebi oba glavna
gospodarska činitelja: zemljo in
delo.

Na podlagi tega nepopolnega
obrisa rimskega kapitalizma in
srednjeveškega fevdalizma nam je
že mogoče izraziti glavno razliko
med obema. Priti moramo do za-
ključka, da obeh oblik ne razliku-
je nič drugega, nego duh, ki jih
prešinja. Rimsko gospodarstvo
preveva duh sebičnosti ter je loče-
no od npravnih načel, v fevdalizmu
pa sloni vse gospodarstvo nprav-
nosti.

Slabo stanje kmeta je krščan-
stvo lajšalo s tem, da je njegov
pogled obračalo v srečno bodoč-
nost, ki je bo deležen po smrti. Te
sreče pa ne doseže drugača, kakor
z delom in trpljenjem. Poganstvo
tega ni poznalo in zato so se poja-
vilemed pogani obupne razmere.

DRUSTVENI OGLASI.

Slovensko - katoliško podporno
društvo

SV. JAKOBA.

št. 2. S. K. P. Družbe.
Laurium, Mich.

Prvo in edino Slov. Kat. Pod. društvo
na Laurium.

Ima svoje redne mesečne seje
vsako četrto nedeljo v mesecu ob 2
uri popoldne v dvorani Gosp. John
Sustarsicha na Osceola cesti.

Društveni odbor za leto 1917

Jakob Vertin, predsednik.
John Lakner, podpredsednik
Jos R. Sedlar, tajnik
John Suštarič, blagajnik

ODBORNIKI ZA 2 LETI:

John Grsich, Joseph Vogrin, Paul H.
Majerle, Anton Kukman.

ODBORNIKI ZA ENO LETO:

Martin Straus, Matt Stubler, Jakob
Zimmerman, Math Sustarsich,
Maršal: Matija Stubler.
Poslanec: Jos. R. Sedlar.

Bolniški obiskovalci: John Suštarič
za Laurium; za Raymbaultown in oko-
lico, Matt R. Sedlar; za Red Jacket in
okolico Jos. R. Sedlar.

Vslučaju bolezni plačuje društvo
Bolniške podpore po \$1.00 na dan za
doba 6 mesecev in nadalnih 6 mesecev
plačuje Družba po \$20.00 na mesec.
Čela smrtnina je \$800.00 oziroma \$400
kakor se hoče kdo zavarovati. Nadal-
je plačuje družba tudi razne poškodbe
kot izgubo rok, nog oči i. t. d.

Pristopnina znasa sedaj samo \$300.
Torej kateri se niste pri tem društvu in
družbi imate sedaj lepo priliko da se
zavarujete v slučaju bo ezni ali smrti.
Za nadalna posojila in potrebne listine
se obrnite na tajnika Jos. R. Sedlar
3127th St. Calumet Mich.

K obilnemu pristopu vabi

Odbor.

SAMOSTOJNA

PODPORNA ZVEZA SLOVEN- SKIH FANTOV

Ima svoje redno mesečno sejo vsako
drugo nedeljo v mesecu ob 2 uri po
poldan v cerkveni dvorani sv. Jožefa.

Uradniki za leto 1917.

Pred: Jos. B. Metesh, 61 Mine St.
Podpred: Jos. Bahor, Store St.
I. taj: John D. Judnich, 4337-Elm St.
II. taj: Mat Kobe Jr.

Blagajnik: Jos. Gorshe, 4353 Pine St.
Za Red Jacket, Blue Jacket, New
Town Yellow Jacket: Raymbaultown
in Swedetown: John Judnich 4337
Elm. st.
Za Osceola: Jos. Bahor, Store St.

K obilnemu pristopu vabi

ODBOR

Ali potrebujete očala?

Ako jih da, oglasite se pri nas mi
imamo stroj za pregled in poskus
oči, z katerem natanko preišče-
mo oči, preden uredimo očala.

Zraven tega imamo vedno v
zalogi popolno izbirko zlatnine,
ur, stenskih in žepnih, prstanov,
rožnih vencev, peres in raznih
druzih draguljev.

Obiščite nas vedno na starem
mestu.

A. Fahlen & Co.

312 - peta cesta. Calumet, Mich.

Če se hočete nasmejati dobobra, čitajte
našo knjigo, ki je ilustrovana s primer-
nimi in ličnimi slikami. Pošljite pošto
znanko za 6 centov, kadar naročite
knjigo, in sicer na naslov:
Columbian Novelty Sale Sta. Co., D.,
Box 9, New York, N. Y.

Richterjev Pain Expeller

z sidrom

Društvo sv. Jožefa

št. 1. S. K. P. Družbe
na CALUMETU.

Uradniki za leto 1917.

redsednik, Math Prebilich.
Podpredsednik, Jos. W. Schneller.
Tajnik in zastopnik, Math Strauss.
Podtajnik, Frank Vesel.
Blagajnik, Mihael Klobučar.

Odborniki za 2 leti:

Jos. Scheringer, Nick Mrak, Jos. D.
Grahek, John Gazvoda.

Odborniki za eno leto.

John Gosenca, John P. Lamut, Math
F. Kobe, John D. Judnich.

Maršal: Frank Gregorich. Poslanec:
Math F. Kobe.

Bolniški obiskovalci so:

Za Red Jacket, Blue Jacket, Yellow
Jacket, Newtown in Albion Math F.
Kobe; Za Stari Tamarack in Tamarack
No. 5. John P. Lamut; Za North Tama-
rarak, Tamarack Jr., in Centennial:
Mike Filip; Za Laurium: John Gazvoda;
Za Raymbaultown: Frank Vesel; Za
Osceola: John Petauer; Za Swedetown:
Math Likovich; Za Red Jacket Shaft:
Louis Srebrnjak.

Društvo ima svojo redno mesečno se-
jo vsako tretjo nedeljo v mesecu v dvo-
rani slovenske cerkve sv. Jožefa vselej
točno ob 2. uri popoldne.

Rojaki, ki se niste v tem društvu,
pristopite, ker bode to le v vašo korist.
Kdor hoče pristopiti, naj se oglaš pri
dni pred sejo pri blagajniku. On mu
preskrbi zdravniško spričevalo in vse
potrebno.

K obilnemu pristopu vabi

ODBOR.

DRUŠTVO SV. PETRA.

Št. 30 K. S. K. J. v Calumetu.

Ima svoje redne mesečne seje vsako
drugo nedeljo v mesecu takoj po prvi
sv. maši v dvoran slovenske cerkve sv.
Jožefa.

Uradniki za leto 1917.

Predsednik, Mihael Majerle.
Podpredsednik, Peter Zunich.
Tajnik in zastopnik, Paul K. Madronich.
Zapisnikar, John R. Sterbene ml.
Blagajnik, Marko Sterk.

ODBORNIKI ZA 1. LETO.

John R. Sterbenz, ml., Paul D. Spe-
har, George Kotze.

ODBORNIKI ZA 2. LETI.

John Musić, Frank Plantz in Mihael
Zunich.
Poslanec, Math F. Kobe. Maršal, Mar-
ko Kotze. Vratar, Math Anečić.

Bolniški obiskovalci.

Za Red Jacket, Yellow Jacket, Blue
Jacket in Newtown: Paul D. Spehar
(210 - 5th. St. v prodajalni). Za Lau-
rium: Mike Perušič. Za Raymbaul-
town: John Musić. Za Osceola: Mihael
Sitar. Za Tamarack, Tamarack St. 5 in
North Tamarack: Math O. Majerle. Za
Swedetown: Math Likovich.

K obilnemu pristopu vabi

ODBOR.

Slovensko neodvisno podporno
društvo

Sv. Mihaela

na Calumet, Mich.

Ustanovljeno dne 17. avg. 1912.

Mesečne seje se vrše vsako četrto
nedeljo po prvi maši v cerkveni dvorani

URADNIKI.

Predsednik, John Gazvoda.
Podpredsednik, Michael Mervic
Tajnik, Frank Novak.
Podtajnik, Jos. Oynick.
Blagajnik, Jos. Srebernak.

ODBORNIKI:

Louis Gazvoda, Matt Stoper, Loui
Šimec, Jos. Klobuchar, John Gosenca,
Andrej Gumbić in Jos. Novak, Jos. Gas-
voda.

Vratar in maršal, Leopold Rotar.

BOLNISKI OBISKOVALCI:

Za Red, Blue in Yellow Jacket,
Tamarack, in za okolico, John Gosenca
4055 Elm St., Yellow Jacket.

Laurium, Raymbaultown in Osceola
in okolico; John Gazvoda, 509 Tama-
rarak Str. Laurium.

To društvo, je samostojno, ter plača
v slučaju bolezni 20.00 na mesec bol-
niške podpore. Vsmrtnine plača vsak
član 1.00 za pokojnikom, toraj član
več članov tem bolje.

Društvo je sedaj za nedoločen čas
znižalo pristopnino na \$3.00. Poslužite
se te prilike ter pristopite k društvu!
K obilnem pristopu vabi

ODBOR.

Društvo sv. Cirila in Metoda

Št. 9. v Calumet, Mich.

Spadajoče v J. S. K. J. ima svoje
redno zborovanje vsako tretjo nedeljo
v mesecu, točno ob 9 urizjutraj v pro-
stori dvorane slovenske cerkve sv.
Jožefa.

Uradniki društva za leto 1917 so

Pred. Frank Sedlar,
Podpred. Jos. Plantz ml.
Prvi taj. in zastop. John D. Zunich
Zapisnikar: Jakob Kaučich.
Blagajnik, Joseph S. Stukel.

ODBORNIKI ZA DVE LETI:

John Henich, John Gosenca, John
Stare, Mike Sunich st., Peter Zunich,
Martin Straus, Jos. Jakša, Jos. Agnich.
Maršal: George Klobučar.
Poslanec: Joseph Jančar.

V slučaju bolezni se najprej oglašite
pri tajniku John D. Zunich 4098 Cone St.
Jednota plačuje v slučaju bolezni \$1
in \$2 na dan takoj od prvega dneva.
Za izgubo roke ali ene noge \$400, za
izgubo enega očesa \$200, za izgubo obeh
rok, nog ali oči \$800.

V slučaju smrti plača članom (icam)
prvega razreda \$1500, drugega razreda
\$1000, tretjega raz. \$500, 4 raz. \$250.
Vsi oddaljeni člani pa zamorelo svo
jo bolezen pisмено naznaniti isti dan
ko zbolijo.

K obilnem pristopu vabi

ODBOR.

Naše geslo.

Je bilo in ostane da; dobro meso
poštena vaga uljudna postrežba je
temelj mesarske trgovine.

Pridite in prepričajte se v

Peninsula Meat Market

VOGAL 6. IN ELM CESTE.

USTANOVLJENA LETA 1873.

Merchants & Miners Bank

CALUMET, MICH.

Glavnica \$150,000.00
Prebitek in nerazdeljen dobiček 250,000.00
Obveznosti delničarjev 150,000.00

Od vlog na čas se plačajo obresti.

TA BANKA VAM nudi VARNO ULOŽIŠČE za del vaših
PRIHRANKOV. Ima ZADOSTNO GLAVNICO VELIK
PREBITEK. DVAKRAT večji REZERVNI SKLAD, kot ga
postava zahteva ter imajo njeni URADNIKI DOLGO LET
IZKUSNJE v BANCNEM POSLOVANJU.

Charles Briggs, predsednik.

Peter Ruppe, podpredsednik, W. B. Anderson podpredsednik
in upravitelj, Stephan Paull, blagajnik, J. E. Shepard, blag.
namestnik.

Rojaki, pristopajte v

S. K. P. Družbo.

IZ SLOVENSКИH NASELBIN.

MINNESOTA.

Virginia.

— Padajoče kamene v Aipna odprti jami je strlo Matt Hirvje lobanjo, da je kmalu za tem v bolnišnici umrl. Ponesrečenec je bil 44 let star, zapušča ženo in enega otroka.

Hibbing.

— Thomas Bartoletti in Thomas Starkovič sta bila precej hudo poškodovana, ko je vlak Great Northern železnice zadel ob avtomobilni truck, na katerem sta se omenjena vozila. Nesreča se je pripetila na Fifth ave, križišča ob pol desetih zjutraj. Oba ponesrečena sta bila odpeljena v Adams bolnišnico. Upa se, da poškodbe niso smrtonosne.

— L. E. Johnson je prvi tukajšnji vojak, ki je srečno došel v Evropo. Pisal je svojim staršem in ženi, da služi v drugem koruženirjev kot motoreklist. Na potu preko morja se ni sračal z nobenim submarinom.

— V petek večer je bila javnosti odprta prvokrat nova knjižnica, ki je stala mesto \$130.000.

— Theodore Buzeli, ki je svoj čas živel na Hibbingu, piše svojim tukaj stanujočim bratom, da se nahaja v italijanski vojski in da je bil od prostaka povzidan za poročnika (kapitana). Odkar je bil vpoklican v armado, se je bojeval na vseh avstrijsko-italijanskih frontah.

Chisholm.

— Joseph Smoltz jr., učence tukajšnje javne šole je dobil prvo nagrado v kontestu sedmih otrok, da bo pridelal več krompirja na enem akru. Joseph je pridelal skoro 300 bušjev, dočim je vsaki drugi tekmeec pridelal nekaj nad 200 bušjev. Pač dober pridelek!

Nashauk.

— Brezplačna večerna šola je bila odprta 22. oktobra. Podučevalo se bo angleščino v branju in pisanju, računstvo, knjigovodstvo in zgodovino.

ILLINOIS.

Joliet.

— Smrtna kosa. G. Mathew Stukel, bivši kamenosek, star nekaj nad 53 let, stanujoč v hiši na vogalu Bridge streeta in Broadway, oženjen, je po mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajočega, mirno zaspal v Gospodnjem torku zjutraj ob polosmih. Pogreb je bil v četrtek. Pokojnih je bil član dveh podpornih društev, dr. Vitezov sv. Jurija št. 3 K.S.K. J. in nemškega fr. sv. Alojzija. Za njim žalujejo vdova gospa Catherine in deseteri otroci, ki so: John, v 27. letu starosti in že peto leto v vojaški službi; Catherine o. možena Rudolf Mandel, Matthew Mamie omož. Bluehmel, Annie, Angela, Theresa, Caroline, Tony in Frances, katera je v četrtem letu starosti. Pokojni g. Mathew Stukel je bil rojen dne 3. majnika 1864 v Sadini vasi, fare Semič, v Beli Krajini. V Ameriko je prišel pred 29. leti. Kot izučeni kamnosek je dobil tukaj kmalu dobro delo. Mož je bil vesele naravi in se je vedno rad šalil in smejal, tudi v stiski. Neizrečeno rad je čital lepe slovenske povesti, ki so izhajale v Amerikanskem Slovincu, katera vsako številko je čital od začetka do konca. Bil je zvest sin svoji slovenski materi in veran katoličan, in oboji kreposti je zasadi tudi v srca svojih zgledno pridnih otrok. Svoji soprogi je bil vdan z

akšo in srecim ves čas svojega srečnega zakona. In sedaj se je moral za vedno ločiti od vsega. Kar je tako zvesto ljubil. Zbolel je naravno pred nekaj tedni, a bolehal je na želodec, že dlje časa. Zdravniki so upali, da ga ozdravijo, ali božja volja je hotela drugače. Globoko užaloženim sorodnikom naše najiskrenejše sožalje.

— Mesarska stavka v Jolietu, ki se je začela zadnjo soboto zjutraj v doseg visjih plač, je bila kratkotrajna. Vsi lastniki mesnic, razen dveh, so privolili v zahteve svojih unijskih mesarskih uslužbencev.

— "Chicken Joe" Campbell, črnce, ki je bil obsojen k smrti na vislicah zaradi umora gospe Odette Allen, soproge bivšega wardena državne kaznilnice v Jolietu, bo še živel vsaj do meseca februarja. Njegov priziv na najvišje sodišče bo razpravljan šele v decembru in končna razsodba ne bo izdana pred februarjem 1917. Med tem pa Campbell sedi v svoji celici v okrajni ječi in se smeje. "Nikdar ne bom visel," pravi. Njegovo usmrčenje je bilo že šestkrat odloženo.

Iz Avstrije.

(Iz "Slovenskega Sveta").

Nove podrobnosti o sarajevskem atentatu.

Leonhard Adelt objavlja iz svojih beležk nekoliko podrobnosti o sarajevskem atentatu, ki niso brez važnosti, ki pa so bile dosedaj še nepoznane. Izvedel jih je od različnih odličnih strani, ali pa so mu jih javili oni, ki so bili priča tragičnega dogodka.

Iz naslednjega je razvidno, da so bile naše ponovne trditve, da je bil sarajevski atentat pripravljen in da so odgovorne oblasti vedele zanj popolnoma opravičene. Kdor pazno prečita te podrobnosti, bo lahko videl, kako malo so skrbele dotične oblasti za varno potovanje, da je celo umorjeni prestolonaslednik sam izrazil dvom o tem, da pa so ga znali potolažiti. Te podrobnosti katere prinašamo v naslednjem, so toliko bolj zanimive, ker prihajajo od očividcev oziroma so uradne ugotovitve, ki so vsekakor zanesljive. L. Adelt piše:

"Nadvojvoda Franc Ferdinand je prišel na svojem potovanju Sarajevo v Trst. Ko se je hotel tu ukrepati, je jasno čutil bližnjo smrt. Pogosto se je ozrl na visoka poslopja, kakor da se boji, da ne bi kedo vrzel bombe nanj z okna.

Na mostu Cumuriji je zagubil Čabrinovič bombo, ki je padla na sklopljeno streho nadvojvodovega avtomobila in katero je vrzel prestolonaslednik z roko na tla. Pri padcu na tla je eksplodirala zadela tretji avtomobil ter ranila nadvojvodovega adjutanta grofa Merizzio, ki je bil odnešen v bolnišnico, medtem ko je nadvojvodski par nadaljeval vožnjo.

Ko je bil zaključen del, so se posvetovali o tem, kaj naj se napravi. Tu je treba konstatirati, kaj je na stvari, o kateri se čita, da je bil namreč nadvojvoda proti njegovim okolici za to, da se izvede prvotni program. Izrazil se je: "Kaj naj sedaj naredimo! Ali hočemo pustiti, da bodo še naprej na nas streljali?"

Nato je predlagal general Potiorek: "Dvoje je mogoče—ali kaznovati mesto s tem, da odpovemo program, ali pa izprazniti ulice in izvesti program."

Prestolonaslednik je odgovorje po kratkem premišljanju. "Program izvesti, toda dati prej ulic izprazniti, to se mi ne dopade. Računam, da odpovedati program. Želel bi samo še posestiti grofa Merizzio. Vzdignili so se tedaj, da se do-

Naši zastopniki v Minnesoti.

Za VIRGINIA in okolico: G. FRANK HRVATICH, 412, Center Ave., Virginia.

Za CHISHOLM in okolico: G. JAKOB PETRIČ, P. O. B. 646, Chisholm.

Za GILBERT in okolico: G. JAKOB MUHVIČ, P. O. B. 383, Gilbert.

Za EVELETH in okolico: G. JOHN AHÖN, 305 Fayal Road, Eveleth.

Za MCKINLEY in okolico: G. JOHN PERKO, Coal Box 34, Mc Kinley.

Za BIWABIK in okolico: G. JAKOB DELAK, Biwabik.

Za ELY in okolico: G. JOS. J. PESHEL, Ely.

Ti cenjeni gg. so pooblašteni pobirati naročnino in oglase za list "Slovenske Novice" ter jih vsem rojakom v omenjenih krajih ploto priporočamo.

Upravništvo Slov. Novic.

peljejo v bolnišnico, ali pa so v splošnem razburjenju pozabili povedati šoferju, kod naj vozi. Avtomobil je vsled tega vozil za prvim avtomobilom mestnega župana vse do vogla keja in Franc Josipove ulice. Častnik avtomobila, grof Harrach, ki se je postavil v zaščito prestolonaslednika na stopnjico, žal, da na nasproti strani od atentatorja, je zaklical šoferju: stoj, ko je opazil, da hoče zavoziti v napačno tlico. Šofer je ustavil avtomobil, toda ravno to je dalo Principu nepričakovano priliko, da je mogel dvakrat ustreliti na nadvojvodsko dvojico na razdaljo štirih korakov, in oba strela sta prebila žilo odvodnico, pri prestolonasledniku na vratu, pri njegovi ženi v želodec.

Potiorek je imel sedaj strašno nalogo, držati z obema rokama oba umirajoča, medtem ko ga je obhvala njuna kri, avtomobila, je bil hladen ko pepel in prepačen, toda po polnoma kos svoji nalogi; in takoj je odredil z zapovedujočim glasom, da se namesti umorjenca v salonu. Svoje spremstvo je odpusil z ukazom, da se zbere po desetminutnem odmoru zopet pri njem, nakar je diktiral po drugo uro brzojavke cesarju in drugim osebam.

Kakor sem bil obveščen s tretje, istotako odlične strani, je Potiorek pri posvetovanju po prvem atentatu garantiral, da se ne bo dogodil noben drug atentat in da so vsi atentatorji prijeti. Prestolonaslednik je odgovoril: "Tega ne verujem. Dobili bomo še nekoliko zrn."

Slutnja nesrečnega prestolonaslednika najprej v Trstu in potem v Sarajevu je imela najbrž nekoliko močnih razlogov. Slušati je bilo glavo o nameravnem atentatu ter so svarili italijanski in nemški konzul, kakor tudi predsednik bošenske deželne banke. Neka mlada deklica iz vrste gledalcev je opozorila nekega policaja, da drži nek mlad človek v bližini nekaj skrivnostnega in da dela jako sumljiv utis. Stražnik jo je zavrnil: "Pustite me na miru sedaj moram salutirati!" Sam Princip se je informiral pri nekem detektivu, na katerem avtomobilu se pelje prestolonaslednik, in detektiv mu je to brezobzirno pokazal. Na poti po kateri je moral prestolonaslednik, ti je bilo razpostavljenih trinajst bomb od katerih jih je bilo po Principu navedbi pri zaščitanju 12 najdenih, medtem ko je bilo 13, vržena v neko bišo.

Zdi se, da je usoda delovala v prid ubijalcem, kakor da se je kak peklenska sila zaklela, da se posreči zločin, ki je povzročil svetovni požar.

Vestno zdravilo dela čudeže

Približno 30 let so živela Trinerjeva zdravila svetovno zaupanje in priznanje. To pa zato, ker si je vestnost in pravičnost izdelovalca dobila ugled pri odjemalcih. Toda povziranje cen vsem stvarjem je zadelo tudi nas, da si smo se dolgo časa na vse pretege branili tega v klub na raščanju cen pri izdelovalnem materialu. Toda vojni davki so nas prisilili, da moramo nekoliko povzrati cene. Vsak prijatelj Trinerjevih zdravil gotovo razume, da mora vsled tega plačevati več tudi lekarnar. To je povsem neovrgljiva resnica. Toda vsebine Trin. lekovi ostane, kakor je bila, v gotovo zadovoljnost odjemalca.

Trin. Elix. of Bitter Wine.

Ima najboljši uspehi, ker ozdravlja bolezni. Devdeset odstotkov bolezni izhaja iz želodca. Trin. Elixir čisti želodec in odstranjuje iz droba vse nabirajoče se strupe, ki so vzrok pomnoževanju baciov raznih bolezni povzročajoč otrpnenja prebavnih organov. Trin. Elixir izdelki ne vsebujejo kemičnih snovi, nego samo lečna grenka želišča in naravno rdečo in čisto vino.

Pri zapetlini, neprebrljivosti glavobolu, migreni, nervoznosti, splošnem oslajenju, kakor tudi pri posebnih želodčnih neprilikah, n. pr. pri ženskah, ko preminjajo dobo, rudarjih in drugih delavcih, ki vdihavajo plin ob svojem delu. Vsako bo izpoznal vrednost tega zdravila. Dobiti ga je v vsaki lekarni.

TRINERJEV
LINIMENT

prodira do sedeža boječih, zato hitro pomaga pri revmatizmu, neuragiji, putiki, otrpjenih udih itd. hitro in gotovo. Nadalje je izvrsten pri izpahenju, pretegnjenju, otoklinah itd., in pri drgnjenju po kopanju nog odvzame utrudljivost. Na prodaj po vseh lekarnah.

Trinerjev Antiputrin.

Antiseptika za zunanjo rabo, za izpiranje grla, ust, ran, prisadov itd. Do bi se po vseh lekarnah.

V Najvišje priznanje na zaovnanji mednarodni razstavi v San Francisco 1915 in Panama 1916 so bila odlikana z zlatimi medaljami.

JOSEPH TRINER,

izdelovalec

1333 — 1339 S. Ashland Ave.

CHICAGO, ILL.

POSEBNOSTI ZA SOBOTO IN PONDELJEK

pri

Leo Gartnerju.

Docela nove jesenske suknje

(Kopije dražjih modelov)

Izredna
cena

\$25.00

Izredna
cena

Krasne suknje, ki ji imajo nadvse lepe ovratnike iz kožuškovine. Nekatere so popolnoma podvlečene s satinom. Velour-suknje, pom-pom, fino črno sukno in najnovejše pa najmodernejšie obleke. Same nove jesenske barve in najbogatejša izbira v velikosti od 16 do 44. Pri vsaki suknji si prihranite \$5.00

Obleke krojaško izdelane
\$25.00

Krasne obleke Velour, Perge, Poplin in Burella. Prelepo krojaško izdelana krila. Te obleke ima satini za podvleka. Saupe, Pekin, modro, rjavo, zamoklobelo, višnjevo in črno. Pri vsaki obleki prihranite od \$5.00 do \$10.00

Vogal oak in 5. ceste.

Obleke po najnovejšem
kroju \$15.00.

Lične in elegantne obleke Serge. Satin in Serge s satinom, iz prehodne, popoldanske in delavniške. Modra barva je najbolj priljubljena, vijolična, višnjeva in rmenkas torjava. Pri vsaki obleki prihranite po \$5.00

LEO GARTNER

Calumet, Mich.